

Bruxelles, 23 mai 2018
(OR. en)

9012/18

EDUC 160
JEUN 58
SOC 253
EMPL 196
COMPET 316
TELECOM 141

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	8701/18 EDUC 150 JEUN 53 SOC 233 EMPL 178 COMPET 284 TELECOM 124
Subiect:	Concluziile Consiliului privind trecerea la o viziune a unui Spațiu european al educației

În anexă se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile privind trecerea la o viziune a unui Spațiu european al educației, adoptate de Consiliu în cadrul celei de a 3617-a reuniuni a acestuia, desfășurată la 22 mai 2018.

concluzii ale Consiliului privind trecerea la o viziune a unui Spațiu european al educației

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

reamintind contextul politic al acestei chestiuni, astfel cum este prezentat în anexa la prezentele concluzii,

REAMINTIND CĂ

1. dimensiunea socială a educației astfel cum este enunțată în primul principiu al Pilonului european al drepturilor sociale prevede că orice persoană are dreptul la educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții favorabile incluziunii și de calitate pentru a dobândi și a menține competențe care îi permit să participe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă.
2. în contextul Summitului social de la Göteborg din 17 noiembrie 2017, Agenda liderilor a fost dedicată educației și culturii. S-a oferit sprijin politic pentru mai multe categorii de lucrări specifice, în special pe baza comunicării Comisiei intitulate „Consolidarea identității europene prin educație și cultură”, care a prezentat ideea de a lucra împreună, cu respectarea deplină a subsidiarității, spre o viziune împărtășită a unui Spațiu european al educației bazat pe încredere, recunoaștere reciprocă, cooperare și schimb de bune practici, mobilitate și creștere economică, care ar urma să fie realizat până în 2025.
3. ca urmare a Summitului de la Göteborg, concluziile Consiliului European din 14 decembrie 2017 au plasat educația sus pe agenda politică europeană și au generat un impuls pentru realizarea unor progrese semnificative în acest domeniu.

CONSIDERĂ că

4. educația și cultura sunt esențiale pentru sentimentul de apropiere în europeni și pentru viitorul cetățenilor, precum și pentru Uniune în ansamblul său. Toți europenii ar trebui să poată beneficia de diversitatea patrimoniului cultural și educațional comun.

5. un Spațiu european al educației ar trebui să fie susținut de o continuitate a învățării pe tot parcursul vieții, de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația școlară și educația și formarea profesională, până la învățământul superior și la educația adulților.
6. un Spațiu european al educației ar trebui să promoveze și să încurajeze mobilitatea și cooperarea în materie de educație și formare și să sprijine statele membre în modernizarea sistemelor lor de educație și formare.
7. SUBLINIAZĂ că cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020) a constituit și constituie o bază valoroasă pentru stabilirea unor priorități comune și pentru sprijinirea statelor membre să își modernizeze sistemele de educație și formare.
8. INVITĂ statele membre să continue procesul de reflecție privind o viziune împărtășită a unui Spațiu european al educației, inclusiv posibilele sale scopuri, obiective și domeniu de aplicare, precum și conexiunile sale cu cadrul strategic pentru perioada de după 2020 pentru cooperarea în domeniul educației și formării. Acțiunile care trebuie întreprinse pe baza ET 2020, printr-o cooperare sporită între statele membre și cu sprijinul Comisiei, ar trebui să promoveze învățarea reciprocă și sprijinirea în continuare a eforturilor și pașilor întreprinși în direcția transformării în realitate a viziunii unui Spațiu european al educației. Pentru ca viziunea unui Spațiu european al educației să evolueze, ar trebui acordată o atenție deosebită următoarelor aspecte:
9. Erasmus+
 - 9.1. SUBLINIAZĂ că programul Erasmus+ este o inițiativă emblematică a UE de mare succes, care stimulează mobilitatea în scop educațional în Europa și în afara ei și contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea dezvoltării personale și a competențelor interculturale și la consolidarea identității europene; sprijină cooperarea în întreaga UE între instituțiile de învățământ și formare de la toate nivelurile; totodată, îmbunătățește competitivitatea UE și consolidează promovarea valorilor europene comune.

- 9.2. SALUTĂ rezultatele evaluării la jumătatea perioadei a programului Erasmus+ și SOLICITĂ luarea unor măsuri pentru a consolida și a extinde participarea, pentru a continua concentrarea asupra impactului și calității proiectelor, pentru a favoriza o educație și o formare de înaltă calitate și pentru a conferi accesului la următoarea generație a programului Erasmus+ un caracter favorabil incluziunii și echitabil mai pronunțat, spre exemplu prin consolidarea egalității de șanse și creșterea accesului la program pentru regiunile și grupurile slab reprezentate, persoanele care depun cerere pentru prima dată și organizațiile cu capacități mai mici în cadrul tuturor segmentelor programului. Ar putea fi consolidate sinergiile cu alte surse de finanțare ale Uniunii Europene și ar trebui evitate suprapunerile.
- 9.3. SOLICITĂ simplificarea în continuare a normelor și a procedurilor cu scopul de a reduce și mai mult sarcina administrativă la toate nivelurile.

10. COMPETENȚELE DIGITALE ȘI EDUCAȚIA

- 10.1. SUBLINIAZĂ importanța îmbunătățirii învățării și predării în epoca digitală și a promovării dezvoltării competenței digitale, una dintre competențele fundamentale pentru învățarea pe tot parcursul vieții, prin acordarea unei atenții deosebite Apelului la acțiune de la Sofia privind competențele digitale și educația și Comunicării Comisiei privind Planul de acțiune pentru educația digitală.
- 10.2. EVIDENȚIAZĂ faptul că următoarea generație a programului Erasmus+ și alte programe de finanțare ale Uniunii relevante ar trebui să sprijine adaptarea sistemelor de educație și formare la era digitală.

10.3. INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA CA, ACȚIONÂND ÎN LIMITELE COMPETENȚELOR CARE LE REVIN:

- 10.3.1. să sprijine modernizarea sistemelor de educație și formare prin inovare, inclusiv prin utilizarea de manieră pedagogică și inovatoare a tehnologiilor și a abordărilor digitale care sprijină calitatea și natura incluzivă a educației și a formării și prin utilizarea adecvată a programelor de finanțare ale UE și a instrumentelor UE relevante, inclusiv instrumentul de autoevaluare SELFIE pentru voluntariat, să încurajeze inițiativele și cooperarea tuturor părților interesate relevante, pentru a dezvolta în continuare educația și formarea, pentru a include competențele digitale în toate procesele de predare și învățare.
- 10.3.2. să ia măsuri concrete pentru a promova dezvoltarea competențelor digitale și mediatice ale tuturor europenilor în vederea consolidării rezilienței la dezinformare, la propagandă și la bule informaționale și pentru a-i înzestra pe toți cetățenii, inclusiv pe cei care provin din medii defavorizate, cu competențele de care au nevoie pentru a utiliza tehnologiile digitale și internetul pentru propria lor bunăstare și pentru participare civică.
- 10.3.3. să stimuleze educația care promovează creativitatea și spiritul antreprenorial, precum și, dacă este cazul și în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, să promoveze cooperarea dintre sistemul de învățământ, mediul de afaceri și societatea civilă pentru perfecționarea și recalificarea persoanelor care învață și a educatorilor, inclusiv, de exemplu, dezvoltarea programelor de formare privind competențele digitale. Să recunoască eforturile depuse de Rețeaua pentru proprietatea intelectuală în educație, gestionată de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală.

11. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

- 11.1. REAMINTEȘTE provocările specifice pentru sectorul învățământului superior din Europa, astfel cum sunt menționate în concluziile Consiliului din noiembrie 2017 privind o nouă agendă a UE pentru învățământul superior.
- 11.2. RECUNOAȘTE valoarea adăugată dovedită a mobilității în scop educațional din cadrul programului Erasmus+ și a parteneriatelor strategice în întreaga Uniune în ceea ce privește stimularea cooperării în domeniul învățământului superior, precum și a unor inițiative cum ar fi Institutul European de Inovare și Tehnologie și acțiunile Marie Skłodowska-Curie.
- 11.3. RECUNOAȘTE importanța consolidării colaborării strategice dintre instituțiile de învățământ superior din Europa printr-o abordare ascendentă, flexibilă, nebirocratică, favorabilă incluziunii, deschisă și transparentă.
- 11.4. SPRIJINĂ apariția „universităților europene”, ce constau în rețele ascendente durabile care sunt favorabile incluziunii din punct de vedere geografic și social, care funcționează fără probleme peste granițe și care ar putea juca un rol emblematic în crearea unui Spațiu european al educației în ansamblu, contribuind la autonomizarea noilor generații de cetățeni europeni și la consolidarea competitivității internaționale a învățământului superior din Europa. CONSIDERĂ că „universitățile europene” au potențialul de a spori în mod semnificativ mobilitatea și de a promova înalta calitate și excelența în educație și cercetare, prin consolidarea legăturii dintre predare, cercetare și inovare și transferul de cunoștințe, prin demonstrarea beneficiilor învățării multilingve, prin recunoașterea calificărilor profesionale și prin elaborarea unor programe și proiecte comune de educație și cercetare.

- 11.5. INVITĂ COMISIA, ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII, ȘI ÎN STRÂNSĂ COLABORARE CU STATELE MEMBRE să elaboreze și să stabilească obiectivele principale și conceptul de „universități europene”, precum și să sprijine evoluția acestora. IA ACT de faptul că Comisia a instituit un grup de experți ad-hoc format, în acest scop, din experți din partea statelor membre. IA ACT de faptul că criteriile de selecție pentru etapa-pilot a „universităților europene” vor fi elaborate în baza procedurilor prevăzute în Regulamentul Erasmus +¹.
- 11.6. INVITĂ Comisia să raporteze periodic Consiliului cu privire la progresele înregistrate în elaborarea criteriilor de selecție pentru a testa prin proiecte-pilot „universitățile europene”. FACE APEL la Comisie ca, împreună cu statele membre și pe baza rezultatelor proiectului-pilot, să reflecteze asupra viitorului cadru al „universităților europene”.
- 11.7. SUBLINIAZĂ că cooperarea dintre universități și mediul de afaceri este esențială pentru stimularea competitivității, precum și a creșterii economice și sociale a UE. RECUNOAȘTE contribuția Forumului european „Universități-mediul de afaceri”. SUBLINIAZĂ necesitatea acordării unui sprijin continuu pentru parteneriatele dintre universități și mediul de afaceri, spre a alimenta potențialul acestora de inovare, cercetare și dezvoltare a unor metode pedagogice inovatoare.
- 11.8. INVITĂ statele membre să promoveze, cu ajutorul Comisiei, măsuri care să consolideze capacitățile antreprenoriale și inovatoare ale instituțiilor de învățământ superior, inclusiv prin recurgerea la instrumentul de autoevaluare HEInnovate.
- 11.9. FACE APEL la Comisie ca, în strânsă colaborare cu statele membre și pe baza rezultatelor proiectului-pilot, să analizeze posibilitatea creării unei legitimații europene de student pe bază voluntară, care ar trebui să contribuie la o mai bună mobilitate de studiu, asigurând servicii mai bune pentru studenți și o administrație mai redusă pentru instituțiile de învățământ superior.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013, JO L 347, 20.12.2013, p. 50.

12. EDUCAȚIE DE ÎNALTĂ CALITATE ȘI FAVORABILĂ INCLUZIUNII

- 12.1. REAMINTEȘTE că Pilonul european al drepturilor sociale afirmă că toți copiii au dreptul la servicii de educație și de îngrijire a copiilor preșcolari accesibile din punct de vedere financiar și de bună calitate. SUBLINIAZĂ că ar trebui intensificate eforturile în direcția atingerii priorităților stabilite în concluziile Consiliului din 2011 privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari și pentru a le oferi tuturor copiilor, inclusiv celor din regiunile dezavantajate din punct de vedere socioeconomic, precum și celor din toate mediile socioeconomice, accesul la sistemele de educație și îngrijire preșcolară.
- 12.2. SUBLINIAZĂ necesitatea de a se asigura o educație de înaltă calitate și favorabilă incluziunii pentru sprijinirea dezvoltării tuturor cursanților, inclusiv prin concentrarea asupra priorităților enumerate în concluziile Consiliului din noiembrie 2017 privind dezvoltarea școlilor și calitatea excelentă a predării.
- 12.3. SUBLINIAZĂ necesitatea de a promova atractivitatea și importanța vocației de profesor și de personal didactic în general și de a sprijini perfecționarea continuă a acestora. Deși multe dintre locurile de muncă ale viitorului sunt deocamdată necunoscute, aceasta este una dintre profesiile care își vor menține rolul central pentru societate într-o epocă a inovării tehnologice în toate domeniile și a inteligenței artificiale. În această privință, ar trebui să fie promovate mobilitatea profesorilor și a personalului didactic, precum și o mai bună comunicare între organismele responsabile pentru formarea lor.
- 12.4. SUBLINIAZĂ că este esențial să ne unim forțele pentru a reduce părăsirea timpurie a școlii în Europa și pentru a spori oportunitățile de acces egal la educație și competențele de bază pentru toate grupurile vulnerabile, inclusiv pentru copiii lucrătorilor care se mută în alt stat membru pentru perioade mai lungi sau mai scurte.
- 12.5. REMARCĂ dificultățile cu care s-ar putea confrunta copiii și elevii atunci când se întorc în sistemul de educație din țara lor de origine după perioade petrecute în străinătate în cazul unei comunicări insuficiente între sistemele de educație naționale.

12.6. INVITĂ statele membre ca, cu sprijinul Comisiei, să analizeze, după caz, modalitățile de îmbunătățire a schimbului de informații cu privire la statutul educațional al elevilor în cazurile de mobilitate, respectând în același timp dreptul Uniunii privind protecția datelor cu caracter personal.

13. ÎNVĂȚAREA LIMBILOR

13.1. RECUNOAȘTE competențele în materie de multilingvism ca fiind un element structural important al unui Spațiu european al educației. SUBLINIAZĂ că limbile joacă un rol esențial în favorizarea înțelegerii și a diversității, precum și în promovarea valorilor europene, și că sunt esențiale pentru dezvoltarea personală, mobilitate și pentru participarea în societate și inserția profesională.

13.2. REAMINTEȘTE nivelul de ambiție exprimat de Consiliul European în concluziile sale din decembrie 2017 cu privire la învățarea limbilor străine.

13.3. REAMINTEȘTE Concluziile Consiliului din mai 2014 privind multilingvismul și dezvoltarea competențelor lingvistice în care se făcea apel la statele membre să adopte și să îmbunătățească măsuri vizând promovarea multilingvismului și sporirea calității și eficienței predării și învățării limbilor.

14. RECUNOAȘTEREA CALIFICĂRILOR²

- 14.1. CONSIDERĂ că recunoașterea calificărilor de învățământ superior și de ciclu secundar de învățământ, inclusiv a calificărilor EFP, precum și recunoașterea rezultatelor perioadelor de studiu în străinătate reprezintă elemente structurale importante ale unui Spațiu european al educației, întrucât contribuie la mobilitatea neîngrădită a cursanților în întreaga Uniune.
- 14.2. SUBLINIAZĂ importanța cooperării dintre sistemele de educație și de formare, dintre furnizorii de educație și de formare și alte părți interesate pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicilor, precum și pentru a contribui la consolidarea încrederii prin proceduri de asigurare a calității și de evaluare îmbunătățită.
- 14.3. REAMINTEȘTE faptul că, în conformitate cu articolul 165 alineatul (2) a doua liniuță din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, invită Uniunea să încurajeze recunoașterea academică a diplomelor și a perioadelor de studiu, întemeindu-se pe Convenția de la Lisabona privind recunoașterea atestatelor obținute în învățământul superior în statele din regiunea Europei și pe textele subsidiare acesteia, în vederea promovării mobilității studenților și a profesorilor; RESPECTĂ PE DEPLIN responsabilitățile și competențele statelor membre în acest domeniu și SUBLINIAZĂ că soluțiile propuse la nivelul Uniunii ar trebui să se bazeze pe transparență și încredere și ar trebui să țină seama de specificul sistemelor de educație ale statelor membre.

SUBLINIAZĂ, de asemenea,

15. că inițiativele incluse în conceptul și acțiunile viitoare care urmează să fie propuse și efectuate ca parte a unui Spațiu european al educației necesită asigurarea complementarității și coerenței în ceea ce privește sistemele naționale de educație și formare și ar trebui să includă toate nivelurile și tipurile de educație și formare, inclusiv educația adulților și educația și formarea profesională.

² Calificările, astfel cum sunt definite la articolul I din Convenția de la Lisabona cu privire la recunoașterea atestatelor obținute în învățământul superior (și anume, calificare dobândită în cadrul învățământului superior și calificare care permite accesul la învățământul superior).

Context politic

1. Concluziile Consiliului privind pregătirea tinerilor pentru secolul XXI: un program de cooperare europeană pe plan școlar (21 noiembrie 2008).
2. Concluziile Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020”) (12 mai 2009).
3. Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind dezvoltarea rolului educației în cadrul unui triunghi al cunoașterii complet funcțional (26 noiembrie 2009).
4. Concluziile Consiliului privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari: să oferim tuturor copiilor noștri cea mai bună pregătire pentru lumea de mâine (19-20 mai 2011).
5. Concluziile Consiliului privind modernizarea învățământului superior (28-29 noiembrie 2011).
6. Concluziile Consiliului privind dimensiunea socială a învățământului superior (16-17 mai 2013).
7. Concluziile Consiliului privind dimensiunea globală a învățământului superior european (25-26 noiembrie 2013).
8. Concluziile Consiliului privind conducerea eficace în educație (25-26 noiembrie 2013).
9. Concluziile Consiliului privind multilingvismul și dezvoltarea competențelor lingvistice (20 mai 2014).
10. Declarație privind promovarea prin educație a spiritului cetățenesc și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării (Paris, 17 martie 2015).
11. Concluziile Consiliului privind rolul educației preșcolare și al educației primare în stimularea creativității, a inovării și a competențelor digitale (18 și 19 mai 2015).
12. Raportul comun pentru 2015 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020) — Noi priorități pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (23 și 24 noiembrie 2015).

13. Concluziile Consiliului privind reducerea părăsirii timpurii a școlii și promovarea succesului școlar (23-24 noiembrie 2015).
14. Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind promovarea dezvoltării socioeconomice și a incluziunii în UE prin educație: contribuția educației și formării profesionale la semestrul european 2016 (24 februarie 2016).
15. Concluziile Consiliului privind dezvoltarea competențelor media și a gândirii critice cu ajutorul educației și formării (30 mai 2016).
16. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - O nouă agendă pentru competențe în Europa: Să lucrăm împreună pentru consolidarea capitalului uman, a capacității de inserție profesională și a competitivității (10 iunie 2016).
17. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Îmbunătățirea și modernizarea educației (7 decembrie 2016).
18. Recomandare a Consiliului privind cursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți (19 decembrie 2016)
19. Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind evaluarea la jumătatea perioadei a programului Erasmus+ (2014-2020) (31 ianuarie 2018).
20. Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind incluziunea în diversitate pentru a se atinge o educație de înaltă calitate pentru toți (17 februarie 2017).
21. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Consolidarea identității europene prin educație și cultură: Contribuția Comisiei Europene la reuniunea liderilor de la Göteborg, 17 noiembrie 2017.

22. Recomandarea Consiliului privind monitorizarea parcursului profesional al absolvenților (20 noiembrie 2017).
 23. Concluziile Consiliului privind o nouă agendă a UE pentru învățământul superior (20 noiembrie 2017).
 24. Concluziile Consiliului privind dezvoltarea școlilor și calitatea excelentă a predării (20 noiembrie 2017).
 25. Concluziile Consiliului European (14 decembrie 2017).
 26. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Planul de acțiune pentru educația digitală (17 ianuarie 2018).
 27. Recomandare a Consiliului privind un cadru european pentru programe de ucenicie de calitate și eficiente (15 martie 2018).
 28. Recomandarea Consiliului privind promovarea valorilor comune, a educației favorabile incluziunii și a dimensiunii europene a predării (22 mai 2018).
 29. Recomandarea Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (22 mai 2018).
-